

convidats que han passat per l'Orfeo durant aquests cinc anys és increïble. Però no únicament els noms dels conferenciants són els que determinen la qualitat dels actes; també cal tenir un cert do de l'oportunitat i crear una certa complicitat, cosa que l'Ateneu ha sabut fer. Do de l'oportunitat que ha propiciat el tractament de temes que posteriorment s'han convertit en notícies estrelles i matèria habitual de tertúlies mediàtiques. Complicitat

Fernando Savater

aconseguida a través del profund coneixement dels convidats escollits i la sincera admiració sentida cap a ells, i també, cal dir-ho, a través de les meravelloses presentacions que ha fet Antoni Mayans, dignes de les errades que precedia (recordo molt especialment les de Fernando Savater i Miguel Marías). La selecció de convidats la majoria de vegades ha estat molt encertada. Quasi sempre he tingut la sensació que aquell conferenciant era el més adequat per aquell tema, fet que demostra el bon criteri que s'ha seguit. Però l'Ateneu no només s'ha limitat a fer venir especialistes de prestigi foranis, també ha sabut aprofitar els recursos d'aquí, tant en tractar temes estrictament locals com en convidar persones vinculades a la ciutat o a la comarca.

També admiro l'Ateneu (i l'envejo) per l'absoluta llibertat que ha regit el seu funcionament. En un temps en què la gent no se sent responsable de les activitats culturals, abandonant-les en mans de l'administració, i en què moltes entitats perden més temps demanant diners (sobretot públics) que no fent alguna cosa, l'Ateneu ha aconseguit una total autonomia en tenir un centenar de socis que han garantit el finançament de les seves activitats. Això li ha permès fer sempre el que ha volgut sense haver de donar gaire explicacions. I quan aquesta situació ha perillat per la «creixent inflació de preus en el mercat de la conferència»,

ha continuat mantenint la seva llibertat a través de la col·laboració amb altres entitats o organismes, sobretot la Fundació «la Caixa», però també la Biblioteca, el Museu, el Centre Excursionista, l'Institut Montsacopa, el Cine-Club, l'Associació de Música,... Crec que això és un model de funcionament, avui més difícil del que sembla. Aquesta confiança dipositada tant pels socis com per les entitats demostra el prestigi que s'ha guanyat l'Ateneu durant aquests

cinc anys. Malauradament, aquesta confiança no s'ha traduït en espectadors. Sempla com si es vulgués la seva existència però, en canvi, no es tingués cap necessitat d'assistir als seus actes. Això és un error perquè en una ciutat petita com Olot cal una petita dosi de militància per tal de mantenir un nivell de vida cultural; no només militància a nivell econòmic sinó també com a espectadors. Les entitats necessiten saber-se estimades amb l'assistència de públic.

Quan des del Cine-Club ens vam plantejar commemorar el centenari del cinema, de seguida vam pensar en la possibilitat de treballar plegats amb l'Ateneu, tant per l'amistat que ens uneix com pel fet que els seus responsables havien format part del Cine-Club en un dels seus millors moments. Quan l'Ateneu ens va confirmar la seva participació vam tenir una cosa molt clara i era que la qualitat de la programació estava garantida. Ara ja podíem estar tranquils; el seu nivell d'exigència i la seva capacitat de treball ens portaria a organitzar un centenari digne. Aquest és el concepte que jo tinc de l'Ateneu. A l'entitat que ha estat capaç de portar Víctor Erice a Olot li dec agraïment etern.

Carles Batlle

Llegir, mirar / l'Ateneu

i ha dies a l'hivern que un se sent cansat d'un estrany cansament, com aquelles fulles seques que caigudes dels plàtans mandregen pel Fluvià. Dies que un voldria estar-se quiet sota la pluja, però que per l'atzar, el destí o les «raons», aquell hivern

ni plou, ni neva. Hi ha dies a l'hivern que, com imatges en blanc i negre, desprecien el color per accentuar el contingut, el sentit del gest, de la paraula o del silenci. Hi ha dies d'hivern que somnies en colors la història del petit salvatge explicada per Truffaut; com n'hi ha d'altres que la recordes amb tons grisos i negres. Llavors vols saber perquè el rostre de l'educador i de l'alumne és una imatge que retens en el fons de la memòria, l'un mirant des de darrera els vidres d'un finestral amb un somriure complaent als llavis, l'altre corrent domesticat amb uns vestits que amaguen la seva pell bruna. Recordes la rebel·lia del petit a deixar-se tallar

els cabells, o potser la por. Recordes els seus crits o les rialles esclatants, i et preguntes si Truffaut, *l'home que mira*, ha pogut domesticar el petit salvatge. I et preguntes també si valia la pena fer-ho. Encens un cigarret, és un dia d'hivern i et queda poc tabac, i entre calades que et volen prohibir no recordes amb quin dels dos personatges et vares identificar les diferents vegades que has vist la pel·lícula.

La notícia no deixa de ser curiosa. Potser l'atzar, potser el destí, potser les «raons», potser la dona que dos cops per setmana neteja el pis, i un al mes el petit estudi de treball, però el llibre d'en Garaudy era sobre la taula. El color verdós de les cobertes, el seu retrat a la portada i unes lletres blanques amb el nom i un títol, «Paraula d'home», amb singular i masculí. Una idea d'home, l'home en la seva concepció existencial nedant en les aigües d'un humanisme cristiano-marxista, com aquelles fulles flotants una tarda qualsevol quant tip d'esperar que ploqui per mullar-te, el